

W. A. Mozart

I

REQUIEM

5. 5. 2024 | 19:00 | evangelický kostel U Salvátora | Salvátorská 1, Praha 1

dirigent | Jan Steyer

sóla | Barbora Holečková – soprán, Marie Vojáčková – alt,
Karel Jan Procházka – tenor, Josef Kovačič – bas

orchestr | Bohemian Chamber Soloists

sbory | Kallion Kantaattikuoro (Finsko) – sbormistr Tommi Niskala, Bålsta Chamber Choir (Švédsko) – sbormistr Gunnar Klum, Sankt Pauli Church Choir (Švédsko) – sbormistr Mikael Holmlund, Miklos Zrinyi Choir (Maďarsko) – sbormistr Gyula Holló

Křesťanské zvyky velí pozůstalým loučit se se zemřelým jednak pohřbením jeho tělesných ostatků, jednak prostřednictvím modlitby „za duši“ zemřelého při zádušní mši svaté. Tu může kněz sloužit nejen jako součást pohřebního obřadu přímo v den posledního rozloučení, ale i v jiný den, dokonce i před samotným pohřbem.

|

Jelikož text modlitby v latině začíná slovy „*Requiem aeternam dona eis, Domine*“, označuje se zádušní mše svatá latinsky *Requiem*. Jednotný text modlitby byl původně zpíván jako gregoriánský chorál, od konce 15. století však také jako dílo polyfonní. Nicméně závažnost textu a úcta k zemřelým nedovolovaly skladatelům při komponování Requiem příliš mnoho kompozičních či instrumentačních inovací. I přesto své verze Requiem vytvořili snad všichni význačnější hudební skladatelé.

|

Mozart začal komponovat *Requiem in d-moll, K. 626* na podzim roku 1791 na objednávku lehce výstředního hraběte Franze von Walsegg-Stuppacha, který chtěl dílo vydávat za vlastní s cílem uctít památku své zesnulé manželky. Mozart však 5. prosince téhož roku umírá na infekční onemocnění a *Requiem* tak zůstává nedokončené: je hotov pouze úvodní *Introitus*, kdežto následující *Kyrie* a blok *Sequentia* jsou rozpracovány jen ve vokálních partech, basové lince a harmonickém plánu, *Lacrimosa* dokonce obsahuje pouhých úvodních osm taktů; v podobně hrubých obrysech se nachází i blok *Offertorium*. Zaplacená záloha na dílo však již je dávno utracena, a tak musí Constanze, vdova po Mozartovi, zajistit dokončení díla. Nejprve požádá o pomoc Mozartem oceňovaného vídeňského skladatele Josefa von Eyblera. Ten však po krátké době shledává, že úkol je nad jeho síly, a rozpracované dílo, ač s několika doplněními, vrací. Nakonec se dokončení *Requiem* ujímá Franz Xaver Süssmayr, který Mozartovi při komponování asistoval již před jeho smrtí. Hotová skladba je odevzdána na jaře roku 1792 a k původnímu účelu provedena 14. prosince 1793 v kostele Wiener Neustadt.

Introitus

Requiem aeternam dona eis, Domine, •
et lux perpetua luceat eis. • Te decet
hymnus, Deus, in Sion, • et tibi reddetur
votum in Jerusalem. • Exaudi orationem
meam, • ad te omnis caro veniet.
Requiem aeternam dona eis, Domine, •
et lux perpetua luceat eis.

Kyrie

Kyrie eleison.
Christe eleison.
Kyrie eleison.

Sequentia

Dies Irae

Dies irae, dies illa
Solvat saeculum in favilla,
Teste David cum Sibylla.

Quantus tremor est futurus
Quando iudex est venturus
Cuncta stricte discussurus.

Tuba Mirum

Tuba mirum spargens sonum
Per sepulcra regionum
Coget omnes ante thronum.

Mors slopebit et natora
Cum resurget creatura
Judicanti responsura.

Liber scriptus proferetur
In quo totum continetur,
Unde mundus judicetur.

Judex ergo cum sedebit
Quidquid latet apparebit,
Nil inultum remanebit.

Quid sum miser tunc dicturus,
Quem patronum togaturus,
Cum vix justus sit securus?

Introitus

Odpočinutí věčné dejž jim, Pane, • a světlo
věčné ať jim svítí. • Tobě přísluší chvála, ó
Bože, na Sionu, • a Tobě se splní slib v
Jerusalémě. • Vyslyš modlitbu mou • K Tobě
všeliké tělo přichází. • Odpočinutí věčné dejž
jim, Pane, • a světlo věčné ať jim svítí

Kyrie

Pane, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Pane, smiluj se.

Sequentia

Dies Irae

Onen den, den hněvu lkavý
Zruší čas, dým vzejde tmavý
David, Sibylla tak praví.

Strašné chvění, bázeň hrozná
Až se tvorstvo Soudci přizná
Jenž hned řeší vše pozná.

Tuba Mirum

Zní hlas trouby divně duně
Volá spáče v hrobu lůně
Pán, kde sedí na svém trůně

Smrt a příroda tu trnou
Když se těla z hrobu k Soudci hrnou
Každý s hříšnou skvrnou

Přinesena psaná kniha
Je v ní všecka hříchů tíha
Z ní pak Soudce viny stíhá

Soudce zasedat až bude
Zjeví se, co skryto všude
Bez pomsty zda něco zbude?

Co mám, běda, promluvíti?
Obhájcem kdo má mi býti
Když i dobrý hrůzu cítí?

Rex tremendae

Rex tremendae majestatis,
Qui salvandos salvas gratis,
Salve me, fons pietatis.

Recordare

Recordare, Jesu pie,
Quod sum causa tuae viae,
Ne me perdas ilia die.

Quaerens me sedisti lassus,
Redemisti crucem passus,
Tamus labor non sit cassus.

Juste judex ultionis
Donum fac remissionis
Ante diem rationis.

Ingemisco tamquam reus,
Culpa rubet vultus meus,
Supplicanti parce, Deus.

Qui Mariam absolvisti
Et latronem exaudisti,
Mihi quoque spem dedisti.

Preces meae non sum dignae,
Sed tu bonus fac benigne,
Ne perenni cremet igne.

Inter oves locurn praesta,
Et ab haedis me sequestra,
Statuens in parte dextra.

Confutatis

Confutatis maledictis
Flammis acribus addictis,
Voca me cum benedictis.

Oro supplex et acclinis,
Cor contritum quasi cinis,
Gere curam mei finis.

Lacrimosa

Lacrimosa dies ilia
Qua resurget ex favilla
Judicandus homo reus.
Huic ergo parce, Deus,
Pie Jesu Domine,
Dona eis requiem.

Rex tremendae

Hrůzné Velebnosti Králi!
Spasiž, kdož si spásy přáli
Spas mne, lásky zdroji stálý!

Recordare

Vzpomeň si, ó, Jesu milý,
Žes šel pro mne k svému cíli,
Nezatrať mne v oné chvíli!

Klesl's, hledaje mne, znaven,
Pro mne byl kůl Kříže vstaven,
Nebud' čin ten plodů zbaven!

Soudce pomsty spravedlivé
Dej dar odpuštění dřívě,
Nežli sečteš viny křivé!

Sténám pod vinami svými,
Líce hříchy rumění mi,
Slituj se nad vzdechy mými!

Marii dal's rozhřešení,
Lotr hříšníkem již není,
Já též čekám vykoupení.

Nehodně tě prosím, Pane
Dobrotou však tvou se stane:
Kol mne oheň nezaplane.

Rač mne mezi ovce vzíti,
Od kozlů mne odděliti,
Dej mi po pravici dlíti.

Confutatis

Až se zachvějí kdys klatí,
Že je ostrý plamen schvátí,
Rač mne k sobě povolati!

Duše prosí, lká, se rmoutí,
V popel mé se srdce hroutí,
Rač smrt dobrou poskytnouti!

Lacrimosa

Slzavým dnem bude, Pane,
O němž viník k Soudu vstane,
Z hrobového svého lože!
Tohoto pak šetři, Bože!
Milý Pane Ježíši
Dej jim odpočinutí!

Offertorium

Domine Jesu Christe

Domine, Jesu Christe, Rex gloriae, • libera animas omniurn fidelium defunctorum • de poenis inferni, et de prof undo lacu: • libera cas de ore leonis, • ne absorbeat eas tartarus, • ne cadant in obscurum. • Sed signifer sanctus Michael • repraesentet eas in lucem sanctam, • quam olim Abrahae promisisti • et semini ejus.

Hostias

Hostias et preces, tibi, Domine, • laudis offerimus: • tu suscipe pro animabus illis, • quarum hodie memoriam facimus: • fac eas, Domine, de morte Iransire ad vitam, • quam olim Abrahae promisisti • et semini ejus.

Sanctus

Sanctus. Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth! • Pleni suni coeli et terra gloria tua. • Hosanna in excelsis.

Benedictus

Benedictus qui venit in nomine Domini. • Hosanna in excelsis.

Agnus Dei

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona eis requiem.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona eis requiem sempiternam.

Communio

Lux aeterna luceat eis, Domine, • cum sanctis tuis in aeternum, • quia pius es. • Requiem aeternam dona eis, Domine, • et lux perpetua luceat eis, • cum sanetis tuis in aeternum, • quia plus es.

Offertorium

Domine Jesu Christe

Pane Ježíši Kriste, Králi slávy • vysvobod' duše všech věřících zemřelých • od útrap pekla a od hluboké propasti. • Vysvobod' je z tlamy lví, • aby jich nepohltila pekelná hlubina, • aby neupadly do temnosti. • Nýbrž ať korouhevník, svatý Michael, • uvede je do svatého světla, • které jsi kdysi přislíbil Abrahámovi • a semeni jeho.

Hostias

Pane, obětujeme ti dary a modlitby a chvály. • Přijmi je za duše těch, • na které dnes vzpomínáme. • Dej, Pane, ať přejdou ze smrti do života, • který jsi kdysi přislíbil Abrahámovi • a semeni jeho.

Sanctus

Svatý, Svátý, Svátý Pán • Bůh zástupů. • Nebe i země plné jsou tvé slávy. • Hosana na výsostech.

Benedictus

Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně. • Hosana na výsostech.

Agnus Dei

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, dej jim odpočinutí.
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, dej jim odpočinutí věčné.

Communio

Světlo věčné ať jim svítí, Pane • se svatými tvými na věky, neboť dobrotivý jsi. • Odpočinutí věčné dej jim, Pane, • a světlo věčné ať jim svítí • se svatými tvými na věky, • neboť dobrotivý jsi.

